

Aanleiding

Door het Algemeen Bestuur (AB) wordt de 1^e begrotingswijziging 2023 van de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) aangeboden om, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, de raad in de gelegenheid te stellen een zienswijze te geven. Het AB verzoekt om een zienswijze uiterlijk eind september. Op 27 oktober a.s. besluit het AB over de vaststelling van de 1^e begrotingswijziging.

Beoogd effect

Het op een zo efficiënt mogelijke wijze heffen en innen van de gemeentelijke belastingen en heffingen, waardoor de kosten zo laag mogelijk kunnen worden gehouden.

Argumenten

1. De 1^e begrotingswijziging is voornamelijk het gevolg van autonome en onvermijdbare ontwikkelingen

De 1^e begrotingswijziging vloeit voort uit de 1^e bestuursrapportage 2023, waarin de resultaten over de eerste vier maanden van 2023 zijn afgezet tegen de ramingen uit de primaire begroting 2023 van de BWB. Hierbij heeft tevens een doorkijk plaatsgevonden naar de rest van het jaar.

Ten opzichte van de primaire begroting 2023 vinden bijstellingen plaats die leiden tot een wijziging van de totale deelnemersbijdrage met € 2.062.000. Het aandeel van Roosendaal in deze hogere bijdrage is € 196.600.

De bijstellingen zijn vooral autonome en onvermijdbare ontwikkelingen die ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 nog niet bekend waren. De belangrijkste bijstellingen worden hieronder genoemd:

- **Aanpassing aan loon- en prijsontwikkeling: *nadeel* € 1.313.000**
Er is een nieuwe CAO vastgesteld. De financiële gevolgen van deze CAO zijn hoger dan geraamd. Daarnaast is de inflatie veel hoger dan waarmee gerekend was in de begroting 2023.
- **Hogere proceskosten waardebezwaren: *nadeel* € 468.000**
In de begroting 2023 is rekening gehouden met 14.000 waardebezwaren. Het werkelijke aantal waardebezwaren is gestegen naar 21.000. Dit betekent een afwijking van 50% ten opzichte van begroot. Hierdoor stijgen de proceskostenvergoedingen. Deze stijging kan deels opgevangen worden door budgettaire voordelen op met name personeel (in verband met niet ingevulde vacatures) en door het inzetten van de post onvoorzien.

Een uitbreiding van de personele capaciteit voor de afhandeling van waardebezwaren is niet kansrijk. Vacatures staan structureel open maar kunnen niet (volledig) ingevuld worden (ook niet door inhuur). Een aanpassing van de flexibele schil om de stijging van het aantal waardebezwaren op te vangen is dan ook niet mogelijk. Dit stelt de BWB voor de uitdaging de stijging van de benodigde productie op te vangen met de beschikbare capaciteit. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van innovaties; deze worden versneld ingezet. Indien zich onverhoopt toch kansen voordoen zal extra worden ingehuurd. De budgetten voor salaris en inhuur worden als gevolg hiervan dan ook niet verhoogd. Binnen het budget resteert nog ruimte om in te spelen op kansen om extra personeel in te huren.

- **Toetreding Loon op Zand: *nadeel* € 259.000**
Met ingang van 1 januari 2023 is de gemeente Loon op Zand toegetreden tot de BWB. De directe uitvoeringslasten van de BWB stijgen hierdoor met € 259.000. De deelnemersbijdragen van de bestaande deelnemers dalen echter vanwege de herverdeeldeffecten van de bijdrage. Voor Roosendaal levert dit een voordeel op van € 44.000.

- Overige budgettaire aanpassingen: *nadeel € 22.000*
N.a.v. de beoordeling van de budgetten blijken de volgende afwijkingen:
 - Kantoorkosten: *nadeel € 139.000*
Deze stijging is met name het gevolg van de aanbesteding print- en portokosten en verspreiding van de correspondentie via 'Mijn overheid'. Deze aanbesteding is doorlopen in 2022 als gevolg waarvan de financiële gevolgen nog niet bekend waren bij het opstellen van de begroting 2023.
 - Bedrijfsvoering: *nadeel € 123.000*
Deze stijging is met name het gevolg van het introduceren van het onderzoeks- en ontwikkelingsbudget (R&D), om processen te verbeteren en vernieuwen. Deze inspanningen moeten ertoe leiden dat verdere kostenstijgingen worden voorkomen. Dit budget wordt in 2023 aangewend om innovaties (zoals artificial intelligence en robotisering) te versnellen om de hoge aantallen waardebezwaren af te kunnen handelen binnen de beschikbare personele capaciteit.
 - Renteopbrengsten: *€ 240.000 voordeel*
De renteopbrengsten stijgen als gevolg van de oplopende rente op de kapitaalmarkten. Er is een voorzichtige inschatting gemaakt van het effect. Dit resulteert in € 240.000 extra rentebaten.

Omdat de bovenstaande ontwikkelingen autonome en onvermijdbare ontwikkelingen betreffen wordt voorgesteld om geen zienswijze in te dienen bij de 1^e begrotingswijziging 2023 van de BWB.

Ziekteverzuim en werkdruk bij de BWB

Bij de 1^e berap 2022 heeft de raad zijn zorgen geuit over het hoge ziekteverzuimpercentage bij de BWB. De raad heeft gevraagd om hier extra aandacht aan te besteden.

In de 1^e bestuursrapportage en in de bijbehorende aanbiedingsbrief geeft de BWB een stand van zaken weer.

In de eerste vier maanden van 2022 was sprake van een hoog werkgerelateerd ziekteverzuim a.g.v. de hoge werkdruk. Daarnaast liep ook het langdurig, niet-werkgerelateerd, verzuim op.

Op dit moment is het ziekteverzuim aan het dalen. Het merendeel van het ziekteverzuim wordt veroorzaakt door niet-werkgerelateerd verzuim. Het aantal langdurig zieken is afgenomen, met name vanwege uitgestroomd personeel wegens arbeidsongeschiktheid.

Een tweede punt van zorg was het hoge aandeel inhuur als gevolg van het feit dat de BWB aanzienlijk meer openstaande vacatures kende dan bij een normaal personeelsverloop gebruikelijk is. Een situatie die vooral werd veroorzaakt door de overspannen arbeidsmarkt. Inmiddels lijkt er een kentering te zijn. Het laatste halfjaar zijn veel nieuwe collega's ingestroomd. Het team Waarderen vormt hier echter een uitzondering op.

Bij het team Waarderen zijn wel verbeteringen zichtbaar. Het team staat er beter voor dan een jaar geleden. De systemen zijn stabiel. De waarderingsmodule die gebruik maakt van kunstmatige intelligentie en machine learning kan nu een belangrijkere rol spelen in de afhandeling van de waardebezwaren. Daarnaast helpt robotisering bij het verder automatiseren van de werkprocessen. Het bezetten van de formatie met eigen mensen is echter als gevolg van de gestegen vraag naar deze medewerkers op de arbeidsmarkt (gerelateerd aan de explosieve groei van het aantal waardebezwaren en -beroepen) nog veel moeilijker dan het in het verleden al was.

Daarom zal er, ondanks de doorgevoerde innovaties, bij de afhandeling van de bezwaarschriften een groter risico op beroepszaken ontstaan, uitmondend in een groter financieel risico. Hoe groot dat risico is valt in deze fase onmogelijk te becijferen.

2. De gemeentelijke bijdrage dient in onze begroting te worden aangepast

De aanpassing van de gemeentelijke bijdrage aan de BWB wordt via de Najaarsbrief opgenomen in onze gemeentebegroting 2023. De bijdrage van de gemeente Roosendaal stijgt in 2023 met € 196.600.

In een informatiebijeenkomst die op 23 januari 2023 is georganiseerd voor raadsleden heeft de directeur van de BWB, de heer Stoffelen, een presentatie gegeven over de BWB en over het P&C-proces van deze gemeenschappelijke regeling. Tijdens deze bijeenkomst heeft hij al aangekondigd en uitgelegd dat er dit jaar sprake zou zijn van een forse kostenstijging vanwege de hogere inflatie. In de kadernota 2024 en in de begroting 2024 heeft de BWB dit eveneens aangegeven. Op basis van de

informatie uit deze twee documenten is in onze gemeentelijke Voorjaarsbrief 2023 reeds rekening gehouden met een stijging van € 160.970. Deze stijging is al verwerkt.
Dat betekent dat bij de Najaarsbrief nog een te verwerken nadeel resteert van € 35.630.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

Als gevolg van de 1^e bestuursrapportage en bijbehorende begrotingswijziging stijgt de bijdrage van de gemeente Roosendaal aan de BWB in 2023 met € 196.600.

Een deel van deze stijging, € 160.970, is reeds verwerkt in de Voorjaarsbrief 2023 van de gemeente. Het resterende nadeel, € 35.630, zal via de Najaarsbrief 2023 verwerkt worden in de begroting.

Communicatie

Het AB van de BWB wordt per mail geïnformeerd over de voorgestelde zienswijze aan de raad.

Na besluitvorming in de raad wordt het definitieve standpunt van de raad per brief kenbaar gemaakt aan de BWB.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief BWB 'Zienswijze 1^e begrotingswijziging BWB 2023'
2. Eerste Bestuursrapportage 2023 BWB
3. Besluit Algemeen Bestuur BWB inzake de 1^e Bestuursrapportage 2023 BWB, d.d. 7 juli 2023